

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és esztűrtőnkön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felölős szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-utca 7. szám. Telefon 58.
Hirdetési árszabály szerint számítanak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyilttér sora 30 fillér.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket,
hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek,
hogy a lap szétküldése fönnakadást ne szenvedjen.

A békés kibontakozás útján.

Zombor, 1905. szept. 23.

A békés kibontakozás nehéz és tövises uton megy tovább. De se az ut nehézsége, sem az útszéli bokrok szűró töviséj nem szabad, hogy feltartóztatásuk azokat, a kiket — mint az új többség vezéreit — elsősorban illet a súlyos, mondhatnók történelmi felelősség mindazért, a mit cddig véghezvinni elmulasztának.

A dolog természetében rejlik, hogy a korona és a nemzet között kiélesedett konfliktus politikai és erkölcsi felelősségét az a tényező képviseli, a mely a megváltozott helyzetben a nemzeti akarat kifejezője. A válságot a koalíció élesítette ki ennyire, az ő dolga és senki másé, hogy ebből a kellemetlen és nyomasztó helyzetből vezesse ki a nemzetet, a mely ő utána indult, a mikor a januári választásokkal az eddigi többséget helyéről elsöpörte.

A Fejérváry-kormányt, az új többség a szabadelvűpárt részben nyílt, részben titkos expozitúrájának hirdette. A falra festette az ördögöt, mondván, hogy Fejérváry kormányának küldetése és célja az, hogy nyeregbe segítse újra a szabadelvűpártot.

Most a Fejérváry-kormány sincs a koalíciónak utjában többé. Ha valamikor, ugy most tisztá a helyzet a koalícióra nézve. Töle magától függ, hogy a hatalmat vállalja, s a mit a nemzetnek ígért, mindazt meg is valósítsa. A tér szabad előtte. Akadályja sincs egyéb érvényesülésének, mint hogy tulságosan nehéz felszereléssel ugrott a folyóba, hogy átussza. Most már látja maga előtt a partot; el is érheti, ha könnyit a felszerelésen. Nincs már utjában — a miről eddig oly hangosan panaszkodott — intrika, forlély, szikla és örvény. A saját karja erejétől, a maga tempójától és úszási ügyességétől

függ, hogy a nemzet sok drága javával a tényleges hatalom partjain kiköcsön. Azzal a gyermekes, a tömegek hiszékenységére számító taktikával, mely minden balsikert a bukott párt számlájára írt fel, — nem állhatnak elő többé.

A kibontakozás nehézségei, tudjuk, nem csekélyek, s a koalíció szélső szárnya már is gondoskodik arról, hogy behintse tövissel a megegyezést kereső vezérek útját. Ez a járma azonban ne tévessze meg a koalíció azon, reméljük tulnyomó részét, a mely a tisztességes békét többre becsüli a háború kockázatánál; a mely az ország sanyargatott helyzetét látva, kész elmenni az engedékenységben addig a határig, a hol se magát, se a koronát meg nem alázza.

Nincs és nem lehet ma az országban komoly és számbavehető tényező, a melynek rosszaló, gáncsoló vagy elítélő véleményétől a koalíciónak tartania kellene. A nemzet igazán egységesen azok ellen fordulna, a kik a békeszerződket azért a készségükért, hogy a koronával megegyeztek, támadni vagy vádolni merészelné. Ha az az aggodalom bánt valakit a koalícióban, hogy egyik-másik jelszavát vagy tulságát, a melyet a küzdelem közben kiválságosan kiemelt, számon találnák kérni tőle, vesse el ezt az aggodalmát, mert itt nem akadékoskodásról, gáncsoskodásról és szörszálhasogatásról van szó, hanem egy nemzet sorsáról és életéről. A békéért semmi ár sem tulságos drága, ha csak a nemzet alkotmánya és élete nincs megtámadva. Erről pedig szó sincs. A mit a koalíciónak áldozatul kell hozni, az egy, megengadjuk, erős ellenzéki pozíció, de hiszen ez áldozatért cserébe kap egy sokkal méltóbb, áldásosabb pozíciót: a kormányzást, a melylyel mérhellen szolgálatot lehet az országnak.

A koalíció vezérei gondolják meg, hogy övék, tisztán és kizárólag övék a mai helyzet minden dicsősége, ha a béke helyreáll; s övék a kcczkák elvetésének minden felelőssége, ha a romboló utjában a konfliktus lavínja meg nem áll.

Hazafiságuk adjon erőt elhatározásukhoz. Nekik helyre kell állítani a parlamentáris életrendjét, az ország nyugalmát, a békés és áldásos fejlődés feltételeit, a Zoltánokkal, ha lehet, a Zoltánok nélkül, sőt azok ellenére, ha kell.

Az állandó baj.

Rég veri már a magyart a Teremtő. Régen bizony. A mezőgazdasági viszonyok egyre silányabbak. Agrikultur állam vagyunk és a népes Kánaánról: az Alföldről kivándorló a nép, mert nincs mit ennie.

A tavalyi rossz esztendőt még most is sinyli a nép. Tavaszszal, mikor a pázisztos mezők, a buja vetések, széles kukorica tábláink jó esztendő reményével feledtetted bennatínkat: azt hittük, végre valahára, a gond is kevesebb, a nép is megelégedett lesz.

Csalódtunk. A tél rohamos léptekkel siet elénk. A kolompós gulya bekerült a tanyárdél és ismét az az állapot, hogy nincs takarmány. Valamivel több van, mint tavaly, de ez mind kevés a szükséglet fedezésére.

A nép tördeli a kezét. És régi igazság, hogy szükség törvényt bont: lassan eladogatja a jószágot, ő maga-maga segít elő a rossz esztendőket, mert marháját eladva, nem új állattenyésztést, földjét nem trágyázza.

A míg egyrészt a termőföld is romlik, addig az állattenyésztés is pang. Az állat állomány kevesedik, értéke óriási árára felszökik, a mi a lús gazdaságát csak növelni fogja, a nép állattenyésztési kedve megcsappan, a mi nélkül az Alföldet elképzelni nem lehet.

A gazdasági egyesületek már most figyelmeztetik a népet, hogy takarmány szükségleteiket beszerezzék, igyekezzenek népies előadásokat tartani, a lapokat értesítésekkel ellátni, hol lehet olcsón takarmányt vásárolni. Es ha már mindent tudunk szövetkezetet alakítani, jó lesz a takarmány szövetkezetet is, mely a maga igényeivel úgy lépjen fel, hogy elegendő mennyiséget tartson készletben és ne dolgozzék nagy kamatra.

Nem lehet eléggé hangoztatnunk az állattenyésztés nagyfontosságát, mert földmívelés csak ott van: a hol az állattenyésztés is virágzóan fejlődik. Nálunk, hol az állattenyésztés, csak az utóbbi évtizedekben vett lendületet, nagyon ébren kell lennünk, hogy a gazdákat a mentő intenzívebb állattenyésztésre sarkaljuk, mert egyfelől a föld termőképességének fenntartása is első rendű kérdés ott, hol az ország földmívelésből él, másrészt az állattenyésztés felette fontos, mert jövedelmező foglalkozási ág és e kettőből: a földmívelés termelte anyagokból és az állattenyésztésből van, nagy kiviteli piacunk.

Addig is, míg a megfogyott marha állomány annyira érezhető, a kivitt állatokat kellene és tilalmat kell vetni a

borjú vágatásra: valamint meg kell engedni, a balkáni marha beszállítását is.

A gazdákat a gazdaságosabb takarékosabb gazdálkodásra kell kioktatni: A beavatott buzaföldön termeljen gyorsan növő takarmányt, mely júliustól őszig, a földön megterem, sőt még kukoricázás után főleg a síkságokon, jó időben szintén termelhet takarmányt pótló állati eledelt.

Ismételten hangsúlyoztuk, hogy nagyon sokat tehetnek a gazdasági egyesületek, kik a népet kioktatják, hogy hol és mit lehet kész őszig termelni.

A mellett beszéljék rá a gazdákat, hogy állat állományaikat el ne adogassák, mert tavaszszal annak még nagyobb ára lesz, mint az idén volt.

A répa, korpa, krumpli, szükségesetén a csicsoka, kukoricaszár, sőt a lomblevél is, jó takarmány s ha a jó széna, korpa és répa mellett itt-ott a lomblevéllel is kisegítjük magunkat, valahogyan kikászolódunk a hosszú téliből.

Valóban nagy szolgálatoakat tesznek a népnek, ha őket kioktatják és nagy bajában segítségére sziövetkezünk. Így a takarékpénztárak is fektessenek bizonyos tőkét takarmányra. Biztos a pénzük. Csak nem szabad visszaélni a nép szükségével, úgy kell az üzleteket lebonyolítani, mint a hogy kitűnő pénztízezteintől a nép azt elvárja.

A kérdés nagy horderejű és rendkívül aktuális. Ha nem is mindenütt, de általában nagy a panasz, hogy az idén ismét nagy a takarmányhiány. Egyes vidékek valóban kétségbeesetten várják a telet. Jó lesz előre gondoskodni. Meg kell mozgatni minden követ, hogy fontos gazdasági érdeket oly képpen segítsük lebonyolítani, hogy gazdasági életünket meg ne ingassa.

Városi ügyek.

□ **Hirdetmény.** Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a m. kir. kereskedelmi miniszterium által a folyó évi december hó 1-ével újabb megnyitandó útmesteri iskolában négy középiskolai osztályt vagy ipari szakiskolát végzett egyének felvételenek. A felvétel feltételei: 1. 20 évnél magasabb és 30 évnél be nem töltött

életkor. 2. Egészséges és erős testalkat. 3. Kifogástalan erkölcsi magaviselet. 4. A magyar nyelvnek szóban és írásban bírása. Mindezeket igazolói okmányokkal ellátott kérelmek a helybeli m. kir. államiépítészeti hivatalnál nyújtandók be legkésőbb folyó évi október 15-éig tartó idő alatt.

□ **Árlejtsési hirdetmény.** Zombor szab. kir. város törvényhatósága 1905. évi 256. számú határozatával a Zrinyi-utca csatornázási munkálatát elhatározván, ezen munkálat biztosítására folyó évi október hó 2-án d. e. 10 órakor a városúháza kisebb tanács-termében zart írásbeli versenytárgyalás tartatik. Felhivatnak vállalkozni szándékozók, hogy ezen munkára vonatkozó zart írásbeli ajánlataikat a vállalati általános és részletes feltételek értelmében kiállítva a városi tanácshoz ezimeze a fenti határidőig annnyival is inkább benyujtsák, mivel elkésleten érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Bánatpénzül készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban 500 korona teendő le a városi házipénztárban, s az erről szóló elismervény az ajánlathoz csatolandó. A vállalati általános és részletes feltételek kívánatra póstán megküldetnek, a csatornázásra vonatkozó tervezet pedig a mérnöki hivatalban megtekinthető, a hol a hivatalos órák alatt a munkálatra vonatkozólag bővebb felvilágosítás is adatik.

□ **Árlejtsési hirdetmény.** Zombor sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a (törvényhatósági bizottság f. évi 222. számú határozata értelmében Zomborban a szivaci uton a régi u. n. esondőr laktanya melletti téren létesítendő ártézi kut munkálatainak biztosítására f. évi október hó 7-én d. e. 10 órakor a városúháza kisebb tanács-termében zart írásbeli ajánlati versenytárgyalás tartatik. Felhivatnak vállalkozni szándékozók, hogy 500 korona bánatpénznek a városi házipénztárba történt befizetéséről szóló elismervényvel felszerelt s kellőleg lepecsételt ajánlataikat a városi tanácshoz ezimeze és „Ajánlat Zombor városában ártézi kut furásához” felirattal ellátva a városi íktatói hivatalba a fenti határidőig annál is inkább benyujtsák, mivel elkésve érkező vagy távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az aján-

lati és vállalati feltételek a városi mérnöki hivatal által kívánatra megküldetnek s ugyanott a már létező két ártézi kútra vonatkozó adatokról a személyesen megjelent vállalkozók bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

□ **Hirdetmény.** Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a régi katonai élelmiszeri raktárból átalakított s a város (ulajdonát képező vendéglő épület és mellékhelyiségi 1905. évi november hó 1-től kezdődőleg 1911. évi december hó 31-éig terjedő időre bérbé fog adatni s az erre vonatkozó szóbeli és írásbeli árverés folyó évi szeptember hó 30-án délelőlt 10 órakor Latinovits Szaniszló tanácsnok hivatalos helyiségében tartatik meg. Bánatpénzül a kikiáltási ár 10% azaz 100 korona lesz leteendő. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a számvevőségél betekintethetők.

Hírek.

* **Latinovits főispán Frigyes kir. hercegnél.** Frigyes kir. herceg nejével és két leányával baranyai birtokán tartózkodik. Ebből az alkalomból a kir. herceg vendégül meghívta Latinovits Pál főispánt. A főispán kedden volt a fenséges családnál d.jeunén. Ez alkalommal a kir. herceg már előre meghívta a főispánt az október hónapban tartandó erdei szalonka-vadászatra.

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Korponay János zombori járásbíró-sági joggyakornokot az apatini járásbíró-sághoz aljegyzővé nevezte ki.

* **Aszfalt az uj templomhoz.** Az újtemplomhoz vezetó aszfaltjárda építéséhez hozzá kezdtek. A járda a Matzitz-féle vendéglőtől kiindulva, a karmeliták temploma mellett húzódik el és a Roheim-féle fakereskedés sarkáig kitépül. Valóságos jótétemény ez a szelencsei és a bánáti lakók templom látogatónak, kik nem kénytelenek esős időben a korzó sarát dagasztani, hogy a templomhoz jussanak.

* **Az emberszeretet ligája.** Inter arma silent musae, de az emberbaráti törekvések is. Semmi sem mutatja azt

A „ZOMBOR ÉS VIDEKE” TÁRCZÁJA

M e s é k. Logika.

A férj meg a feleség állatseregletben jártak és láttak a többek között kolibrít is.

— Milyen szinompás! a tolla! — csodálkozott a férj.

— Szembántó! — vélte az asszony.

Mikor megtapasztalták az állatseregletet, sőtálni mentek, asszony és férje. Egy női kalapkereskedés kirakatából már mesziről kiabált egy félméteres átméretű kalap, amelyen egész kolibri-család tolla virított.

— Milyen szinompás! — csodálkozott a feleség.

— Szembántó! — vélte a férj.

— Tévedsz! — mondta most határozottan a feleség.

— Csak addig szembántó a toll, míg a madaron van . . . Ezt a tollat megveszed nekem . . .

Megnyugvás.

— Aisha, Aisha! — sopánkodott Musztafa a ritkaszakállu. — Ugy-e nem fogsz megcsalni soha?

Aisha miként a viszhang, ezt válaszolta:

— Soha!

— Meg mersz rá esküdni?

— Meg!

— Fogad meg hát proféta szakállára.

— Fogadom proféta szakállára.

Ekképp szólott Aisha, azután elment vizitbe a szeretőjéhez, aki csunyább, szegényebb és ostobább volt mint Musztafa, de Aisha azt az előnyét látta, hogy nem a férje volt neki.

A szerelmes vizit után mégis elmélni kezdett:

— Nem szegtem én most meg az eskümet?

Egy pár pillanatnyi elmélnedés után nyugodtan állapította meg:

— Nem is szeghettem hűségét, mert nem voltam hozzá hű . . .

F. N.

Legenda.

Egyszer a halál elindult, hogy lenn a földön kioltson egy életet.

Az első fordulónál már komoly, fenséges alak állott eléje és tiltakozva emelte fel a kezét:

— Vissza! Én a Tudomány vagyok!

A halál egyszerűen kijátszotta és ment tovább.

Már ugyancsak küzeledett, mikor fényes göggel, hivalkodva állította meg a második:

— Ne tovább! Én a pénz vagyok!

A halál szó nélkül felrugta, és belépett a beteg hajlékába.

A küszöbön egy könyörgő, alázatos, remegő gyermek állott és kis kacsójával megragadta a halál palástját.

A fekete vendég megállott. Vissza nézett, szabadult volna, de a kis kéz erősen tartotta, mert abban a kis kézben isteni erő vala.

— Ki vagy te? — kérdezte a Halál. Erősebb a tudományál, hatalmasabb a pénznél. Te, ki sietős utamat, így megakaszod!

Es szólt a gyermek:

— Én a Szeretet vagyok.

Sz. N. J.

A végső czél.

Egy kézből származik az élet és a halál. Egy kéz teremti a növényt és növényerőt. Ugyanazon kéz oltja belénk az életnek való ragaszkodást és haláltól való irtózatot; a vágat és a szemérmét; a bűnös hajlandóságot és a tiltakozás ösztönét. Fájdalmas ellenmondásokból van megalkotva az ember. Vesztes a teste, ha lemond; vesztes a lelke, ha le nem mond. A természet egyedüli vesztese az ember. Az ember egyedüli nyeresége csak az, hogy

annak a folyamatos, nagy lelkesedéssel vezetett társadalmi akciónak, a mit a Jozsef kir. herceg szanatorium egyelet folytat, — nagy sikerét, minthogy még o napokban is, mikor az egész figyelmet a politikai válság és ennek fordulatok eseményei uralják: az emberszeretet oltárára áldozattal oda sereglenek, amint Jókai mondta az emberiség jobb és szebb fele, az emberszeretben buzgó magyar nők.

* **Jubileum.** A zombori Polgári Kaszinó-Egyesület f. évi október hó 1-én saját helyiségében Heindhofer Róbert egyesületi pénztárnok pénztárnokságának 40-ik évének betöltése alkalmából ünnepélyt rendez. Az ünnepély két részből áll: rendkívüli díszközgyűlésből és társasvacorából. A díszközgyűlést délelőtt 11 órakor tartják a következő tárgysorozattal: 1. Szózat. Eneki a zombori dalárda. 2. Elnöki megnyitó. 3. Emlébeszéd Heindhofer Róbert pénztárnok arcképének leleplezéséről. 4. Himnusz. Eneki a dalárda. A társasvacora ugyanaznap esti 8 órakor lesz. Teríték ára 2 korona. A részvétet be kell jelenteni az ivtartóknál és az egyesületi szolgánál.

* **A nemzeti ellentétlenség.** Bajáról jelentik: A városi törvényhatóság Bezeredy István főispán elnöklésével közgyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy a kormány intó szövegát iratárba helyezik. A polgármesternek a passzív rezisztenciát megsemmisítő belügyminiszteri határozat ellen tett fölterjesztését a közgyűlés jóváhagyta.

* **Utonállók a bajai uton.** E hó 20-án történt, hogy Mandl András vajszkai lakos az esti vonattal megérkezve egyedül ballagott szép eszesen a városba. Azonban alig ért a bajai ut sarkáig, midőn a Szemző-féle kertnél 4 subanc megtámadta és egy ásvál fejbe verte, úgy, hogy Mandl András négy sebből vérezve öszerogyott, mire a csavargók a nála lévő 80 kor. készpénzt, óráját, lánczát, esernyőjét és egy kosár tojást elvették. Mandl András midőn ájulásából magához tért, visszament az állomásra és jelentést tett az ott posztoló rendőrnek az esetről abban bízva, hogy a csavargók talán még az éjjel tovább utaznak és talán fölismer-

az élet bizonyosan megcsalja. Ez a bizonyosság ad az életnek súlyt, a halálnak könnyűséget.

Úgy látom az életnek gorbomba csalásai vannak. Ön czélként jelentkezik, pedig czéltalan önmagára nézve, mint a porszem. A másokért való létezésben rejlik az életnek legelső és legutolsó öszintesége. Az önfeláldozás egyetlen világos követelés, amit meg kell értenünk. Ennek megértésében összpontosul az emberi nagyság. Ha kevés a nagy ember, ez azt jelenti, hogy kevés a boldog ember.

Ahol elismerjük az életet tartozásnak s ahol számlánkat lerójjuk a szegényekkel és a szenvedőkkel szemben: ott az élet kinos ellen mondásai harmoniába olvadnak össze, — mert az emberi lélek előtt megnyitja kaput az egyetlen zavartalan boldogság. Mikor egymásért élünk, akkor kezd az Irtótnai, amit Isten is akar, a természet is akar.

A szeretetnek és a szenvedésnek festvényes üleklözése teremti meg a földön azt a magasabb harmóniát, melyet áhítozó lelkek az egébe keres.

B. B.

heti őket. De természetesen hiába vártak. Másnap reggel a rendőrségnél jelentette fel az esetet és a főkapitány a legszigorúbb nyomozást rendelte el. A folytonos veredések és késelésekbeől már levontak magunknak azt a konzekvenciát, hogy este 7 óra után félreug utczában ne járjon az, aki a Lőrét félti, még akkor se, ha dolga volna. De Mandl András esetéből azt is levonhatjuk magunknak, hogy akinek kosára nincs pénze, hát az se ne utazzon, se ne érkezzen este. Most már csak azt szeretnénk tudni, hogy mit keres ott a faköpönyeg éppen azon a helyen, ahol Mandl Andrást kötöztették. Ha pedig az rendőri poszt, miért nem áll ott egy rendőr legalább míg a vonatok megérkeznek és az utasok békén bemennek. Igazán pirulhat Zombor, hogy közbiztonsága oly gyöngye lábán áll, hogy még a vasutakról jövő utasokat is kirabolhatják. Ezek után igazán már csak az következhetik, hogy a poszton álló rümdőr őráját fogják ellopni, vagy az őrájától szedik el a fegyvert.

* **Piaczi bódék.** A Jókai tér szépe. Az eddigi esztétikai érzésünket sértő gyümölcs-áru-ító sátrak helyett, esinos szöldre festett, takaros bódék felállítására szoritotta Lisztvityi főkapitány, az ott árusító kofák. Az eddigi piszkos undorító elárisító helyek, a hol a közönség élelmi czikkéit, gyümölcsöt volt kénytelen vásárolni, az idevetődött idogenekre különböz nem igen díszesre méltó hatást gyakorolt. Most már hátra van még, hogy a gomba módon szaporodó gyümölcsös kofák és kosarak, a mely kofa e követelményeknek meg nem felel, attól az árusítási jog büntetés terhe mellett, megvonandó.

* **Zab-szállítás.** A m. kir. szejdi H. honvéd kerületi parancsnokságak f. é. 5620/hv. számú rendelete értelmében jövő október hó folyamán Vercsez, Nagybecskerek, Páncsova, Lugos, Orsova, Zombor, Ujvidék, Arrel, Baja és Oravica állomásokon 1906. évre a kenyér és zab biztosítása iránt tárgyalás fog tartatni, a vonatkozó szállítási feltételek fizete fenti állomás parancsnokság nál bármikor megtekinthető.

* **Október 6-ikának megünneplése.** Buday Gergely zombori hitoktató és városi bizottsági tag indítványt nyújtott be a közgyűlés elé, hogy okt. 6-ikának ezidei évfordulóját kegyeletes módon és nagy szabáru gyászünneppéj keretében ülj meg. A hazafias szellemű indítvány így szól:

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Az 1905. év Pünkösd havának 18-ik napja Zombor város történelmében arany betűkkel van felírva; mert e napon a magyar törvényhozás és az egész ország színe előtt leplezte le a szobrot, melyet a „Schweidel Bizottság“ országos gyűjtéséből emelt. Emlékezetes marad e nap, mert akkor oly ünnepe volt városunknak, melyre mindenkor büszkséggel tekinthet vissza. Városunk eddig egyedül álló, melyben a 13 aradi vértanuk egyikének külön szobra hirdeti a magyarság magasatos eszméjét. Itt áll a Schweidel-zobor, mely már városunk tulajdonát képezi. Az a szerény bizottság, mely lankadatlan buzgalommal és hangyaszorgalommal működött, hivatását befejezte.

A szobor a város tulajdona, miből önként következik, hogy azt a napot, mely a magyar nemzet történelmében örökké gyászos nap marad, hogy azt nyomatlanul eltűnni ne engedje. Október 6. előtt állunk, a vértanú szobrát először készüti e gyászos nap emléke. Hazafias kötelessége tehát városunknak, hogy a magyar nemzet e halottak napján a megemlékezés kegyeletes koszorújával áldozzon e nap emlékének. Miért is indítványozom, hogy mondja ki Zombor város törvényhatósága:

1. hogy október 6-át évenként gyászintenzitással egybekötött ünnepélylyel megünneplé;

2. hogy minden évben a szoborra koszorút helyez;

3. hogy ezen ünnepség rendezésére évenként Zombor város polgáraiból álló rendező bizottságot küld ki.

* **Kitüntetés.** A hivatalos lap estőlörtöki száma hirt ad egy magasabb jellegű kitüntetésről, mely dr. Beck Gyulát, a magyar jelzálogbank ügyvezető igazgatóját érte. A király a harmadosztályu vaszkoronarendet adományozta neki. Dr. Beck Gyula tagja annak a bácskai származásu madarasi Beck-családnak, mely özvezédek óta vezető helyet foglal el a magyar pénzügyi világban. Működésével határozottan rászolgált a 32 éves korában kapott kitüntetésre. — O alapította a magyar telepítő és parcellázó bankrésztvénytársaságot, melynek igen nagy hivatása van a jövő hazai agrárszocialisztikus politikának megvalósítása terén. Ez a bank már a jelenben is fontos közgazdasági kérdést tölt be és a jövő alighanem egyéb nagy földhiteiben dolgozó intézetekkel egy sorba fogja állítani. Beck Gyula párhuzamosan megindította a bank működését Erdélyben is, ahol különösen a Székelyföldön a jelzálogbankkal mint anyaintézetet egyetemben rendkívüli szolgálattal tesz a nemzetiségek által veszélyeztetett magyarságnak.

* **Magyar név.** A belügyminiszter megengedte, hogy Braun József és Pál csantavéri lakosok Barnára, Rotterschmidt Mihály bajai lakos Rohoncra változtat-hassák vezetéknevüket.

* **Csöd.** A zombori kir. törvényszék ifj. Schubert Ignác óras és ékszerész zombori lakos ellen a csödtől elrendelte. Csödbiztosul dr. Markovity Lajos törvényszéki bíró, tömeggondnokká dr. Bikár Vojn, helyettesévé dr. Vujics Sándor zombori ügyvedek nevezettek ki.

* **Jegyzőválasztás Gádoron.** Gádoron befőln volt a jegyzőválasztás Tárcazy Dező főszolgabíró elnöklete alatt. A képviseléstület egyhangulag Szalay Zsigmond helyettes jegyzőt választotta meg.

* **Magyar nyelvtanítás a nemzetiségi iskolában.** Köztudomásu, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter augusztusban kelt rendelkezével szigoruan intézkedik, hogy az összes nemzetiségi iskolában a magyar nyelv tanítására kellő gondot fordítsanak. A miniszter most újlag fölhívja a megyék alispánjait, hogy a törvényhatóság a tanfelügyelők útján szigoruan ellenőrizze rendelkezések megtartását. Felhívja egyszersmind az alispánokat, hogy a megye törvényhatósága gondoskodjék a tanításról a magyar nyelv sikeres tanításában kiváló tanítók és a kiváló eredményeket elért tanulók jutalmazására. Kötelezővé teszi a miniszter a magyar nyelv legalább is nyolcz hónapon át való tanítását s megkívánja hogy tankeületeinkint a magyar nyelv tanításában kiváló tanítók közül legalább három-négy jutalmazást nyerjen.

* **Aljegyzőválasztás.** Torzsán a megüresedett aljegyzői állásra egyhangulag Schick Ede eddigi községi irnok lett megválasztva.

† **Halóhalozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Zsámbokréthy Zsámbokréthy Dező és neje szüklétt Reidl Krisztina úgy a maga, valamint gyermekéik Mariska és Ilonka, úgyszintén az összes rokonok nevében is a szülői és testvéri szívnak legmélyebb fájdalommal és gyászával jelentik, hogy szeretett és felejtetlen kis fiuk, illetve testvérkéjük Gusztika folyó évi szeptember hó 21-én éjjeli 1 órakor életének 8-ik havában visszaadta lelkét teremőjének. A felejtetlen kis

Aki kitünő étvágyfokozó
asztali italt óhajt,
Aki gyenge, lábadozó,
Aki ideges, álmatlan
Aki vérszegény,
Aki sovány,
Aki szoptat,
Aki tüdőbeteg

ne mulassza el saját érdekében a kitünő hatásának elismert és rendkívül tartós

HERCULES
maláta-tápsör
„különlegességet“
inni.
Kapható minden nagyobb csemege-, fűszer- kereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a

HERCULES Sörfőzde
székhelyi telepen, Budapest,
VII., Bethlen tér 3.
Telefon 63-67. — Árjegyzék ingyen. — Vidékre postán küldünk 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel.

Főraktár Zomborban:
WEIDINGER S. és ZS. czégnél.

Több kiállításon kitüntetve.
HORN LAJOS APATIN,
román kir. hadsereg szállító, Magyarország
legrégibb hangszergyára.
Alapítottat 1836. évb.

Ajánlja az általánosan kitünőeknek elismert, bécsi rendszer szerint alkotott s az eddig létező legjobb gépezettel ellátott különlegességeit, mint **réz-, fa-fuvó,** továbbá jeles **verő- és vonóhangszereit** és ezek **alkatrészeit.**

A jó, szolid munkáért, főképpen pedig **a tiszta hangért** kezeskedem.
Ujdonság! Ujdonság!
Grammophonok a legdúsabb választékban.
Javítások olcsón, szakavatottan eszközöltekn.
Arjegyzék ingyen.

Kiadó lakás
november 1-től Apatini-ut 8.
szám alatt (5. szám alatt) (4-5
szoba, mellékhelyiségek, eset-
leg istállóval együtt.)

Nyavalyatörés!
Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen iratolt, ingyen és bérmentve kapható a szabad, hattyú gyógy-szertár által Majna Frankfurt.

Globin
a legjobb és legfinomabb
czipőisztilószer

10.936. sz. 1905.
Temesvári vásár-hirdetés.
Az Idei Temesvári szent Mihály
országos vásár
1. évi szeptember hó 28-tól bezárólag október hó 2-ig fog megtartatni.
Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra
szept. hó 28-tól csütörtökön reggel 5 órától
kezdve — meg van engedve.
Temesvárott, 1905. évi aug. hó 29-én.
A városi főkapitányságtól:
BANDL REZSŐ,
főkapitány.

Bánati ló-, szarvasmarha-, juh- és sertésvásár.
Gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi- és
iparvásár.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht nével tiszta és ment káros alkatrészekből

Schicht-szappan!
(„Szarvas“ vagy külésszappant)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek, a ki bebizonyítja, hogy szappannal „Schicht“ nével, valamely káros keveréket tartalmaz.

KLYTHIA A BŐR APOLÁSÁRA
RIZSPOR

Az arcbőr szépléte és finomítása.
Legelegánsabb toillete-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.
Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben,
Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz.

Gottlieb Taussig
cs. és kir. udvari toillete-szappan és parfümök, cs. és kir. kamarai szállító. BECS I., Wollzeile 3. sz.

Kapható Zomborban: Weidinger S. és Zs. kereskedő-czégnél.

Egy doboz 1 frt 2 kr. küldése utánvétel vagy az összeg előleges beküldése után.

LEOPOLD GYULA

hirdetési irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 5a.

MINDEN HÖLGY ELŐNYE

olcsón és a melletti mégis divatosan és elegáns ruházkodni. **Saját érdekében** kérje ezért dús tartalmú **mintagyűjteményünket**, melyet megkötés végett ingyen és bérmentve küld a **WIENER MODERN UNION** Bécs, I., Schottenring 10

VERSENYESSÉG, ÉTVÁGYALANNOG, IDEGENSÉG győgyítására az újabb gyógymódot a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**

Valódi tokaji borból készült, tehát nem tévesztendő össze más készítményekkel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 320 kor. Nagy üveg 6 kor. - Kapható győgytárakban. Postán küldi. **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Mátyás-tér.

Császárfürdő

Elsőrangú kénes hevívíz győgyfürdő páratlan gőzfürdővel, legmodernebb közös és külön iszapfürdőkkel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kádak, hölgy-, villamos víz-, szénsavas- és napfürdőkkel.

téli és nyári gyógyhely **BUDAPESTEN.**

Prospektus kívánatrangylen és bérmentve. 200 kényelmes lakosztóval. A legszolidabb kezeltés.

SZIMON ISTVAN FÉLE **GYÓGYEREJU SÓS-BORSZESZ**

KIS ÜVEG 1 KORONA NAGY 2 KORONA

MINDENÜTT KAPHATÓ

Szönyegok takarók függönyök. **S. SCHEIN** és társai. WIEN, I., Bauernmarkt 12. Dús tartalmú képes **ARIEGYZET** ingyen és bérmentve. Ön nagyon idősnek látszik! Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL.

PLATSCHEK VILMOS

elismert legolcsóbb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Dr. Kovács kézpasztája 3 nap alatt biztosan hat. Tégele K 120. Dr. Kovács győgytára Bpest, Gyár-u. 17.

HOTÉL PARIS SZÁLLODA

100 szoba 2-20 K-tól fejbebb kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és színházhoz a házban. Vilamos vasúti megállóhely az összes pályaudvaron és hajót téren.

"SMITH PREMIER" képviselők keresetnek

SMITH PREMIER N° 5 képes arjegyzék ingyen.

A VILÁG-LEGJOBB ÍRÓGÉPE.

GRAND PRIX PARIS 1900. BUDAPEST ANDRÁSSY-UTCA.

BALASSA FÉLE UGORKATE

Pattanás, kiütés, szeplő, májfolt, sötét ráncok is eltűnnek az arczról a valódi angol használatú által. Egy üveg ára 2 korona. Hozzá ugorkaszappan 1 k. püder 120. K.

Főszéküldési hely: **BALASSA KORNÉL** győgyserizára Bpest-Erzsébetváros.

KATZER rész rész társaság megóvó-ínszete az első és legnagyobb 1/4 millió részvény-tőke

Budapest, Ó-utca 42, 44 (szájút ráz), 45, 46, és Uj-utca 43.

Katzer szőrmeárul az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE NAGY

VASÁROLJON CSAK KISS-FÉLE

SZERENCSE-SORSJEGYET

KISS KÁROLY és TÁRSA

BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 19

SZAKVÉLEMÉNY.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcsatorna hurutos bántalmainál, ugyancsak a húgy és ivarszervek hurutos és vérpángásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belék atoniájára és a hasi vérhősegből eredő májbetegségekre. A „Siculia”-forrás helyi használatának fűddel való egyesítése oszlató hatást fejt ki a női medence szervek ellátott izzadmányainál. A tudógümőkör kezdetleges esetében, valamint a gümös-görvélyes nyírkimirigy dagadtatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Célszerű segédességek közt képez az elhízás és idült közhvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére.

Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, történelmi író, a M. Tud. Akad. tagja, stb. stb.

Székiöldi a kezelő tulajdonos „SICULIA” természetes szénasavat szűrő gyár. t. MÁLNÁSFÖRDÖN Háromszék v. m. Cím: SICULIA, Málnásfürdő. Főraktárak Budapest: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.

Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénás szab. Árpád

RAJZ ESZKÖZ

az összes középiskolákban a legjobban bevált **MAGYAR KÖRZ**

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Globin

Minden fáradtság nélkül

A legszebb fényt varázsolja elő.

A bőr puha és tartós marad.

Egyedüli gyár: **Fritz Schulz jun. Akt.-Ges** Eger u. Leipzig

Keill-Lakk

legkitűnőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz képkerekeknek 40 fill

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Weidinger S. és Zs. czégné, Zombor.

VELMA SUCHARD

Nyersen való évésre páratlan

Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.